

ЕТИЧЕН КОДЕКС

Етичният кодекс на Българската Асоциация по Психоонкология съдържа принципите на поведение на отношения от една страна между членовете на Българска асоциация по Психоонкология (БАПО) и от друга с пациентите с онкологични заболявания, наричани още (клиенти), както и с колеги от Асоциацията, с други колеги или с обучаващи се лица.

Неспазването или нарушаването на принципите на Етичния кодекс на Българската Асоциация по Психоонкология засяга интересите членовете на Асоциацията, на пациентите (клиентите), техните близки и колегите.

Спазването и развитието на Етичния кодекс на Българската Асоциация по Психоонкология е отговорност на всеки член на Асоциацията.

Етичните кодекси на асоциациите, членуващи в Европейската федерация на психологическите асоциации са базирани на етичните принципи, заложен в настоящия документ.

ПРИНЦИПИ

Принципите, заложи в Етичния кодекс на БАПО се базират на:

А. ЗАЧИТАНЕТО НА ПРАВАТА И ДОСТОЙНСТВОТО НА ЧОВЕКА

1. Всички човешки същества имат еднакви права и достойнства, независимо от тяхната раса, вяра, убеждения, националност, пол, социално-икономически статус или сексуална ориентация.
2. Всяка личност има правото, отговорността и потенциала да взема свои собствени решения, да поема отговорности за своя собствен живот и да функционира автономно.
3. Всяка личност е отговорна за своето личностно и професионално развитие и за темповете на същото това развитие.

Б. ПРИНЦИПИ В ПСИХООНКОЛОГИЯТА:

конфиденциалност, обратна връзка, компетентност, коректност, колегиалност, отговорност, уважение към личността на пациента/клиента, своевременност и адекватност на консултирането и психотерапията, достъпна и щадяща терминология, информационна достатъчност, зачитане правото на избор

ОБЛАСТИ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

I. ОТГОВОРНОСТ

- I.1** В своята консултативна и обществена дейност психонколозите се стремят към постигане на съвременни и високи професионални стандарти в научната и професионалната дейност, както и да организират дейностите си в съответствие с постановките на Етичния кодекс.
- I.2** Психонколозите осъзнават последствията от своите действия, както и да носят отговорност за тях.
- I.3** Психонколозите полагат усилия, предлаганите от тях услуги да бъдат използвани целесъобразно за облекчаване и подобряване на психо-социалното функциониране на консултираните или терапевтираните клиенти с онкологични заболявания.
- I.4** В областите на практическа дейност, където още няма твърдо установени стандарти, психонколозите предприемат всички мерки, с които да осигурят условия за благополучието на пациентите/клиентите.

II. КОМПЕТЕНТНОСТ

- II.1** Психонколозите предлагат консултации, обучения и услуги, които са в рамките на професионална им компетентност и съответстват на тяхната квалификация, подготовка и опит.
- II.2** Психонколозите се обръщат за съдействие към други професионалисти и/или медицински специалисти и организации за насочване и консултация на пациентите/клиенти по преценка и при необходимост .
- II.3** Психонколозите следят съвременните научни и практически изследвания и модели, както и ги прилагат в сферата на своята професионална дейност.
- II.4** В случаи на възникнали противоречия между психонколога и пациент/клиент, които могат да повлияят негативно или възпрепятстват изпълнението на професионалните му задължения, психонкологът имат право да се обръща за професионална помощ към УС на БАПО, с цел изясняване на ситуацията, като се спазват принципите, заложи в Етичния кодекс.
- II.5** Психонколозите повишават своята компетентност, посредством участия в семинари, тренинги, научни форуми, ползване на актуална специализирана литература.

III. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ПАЦИЕНТИТЕ / КЛИЕНТИТЕ

- III.1.** Психонколозите зачитат личната неприкосновеност на пациента и се грижат за защита правото му на самоопределение в това число и отказ от по-нататъшно участие.
- III.2.** Психонколозите уведомяват пациентите/клиентите или техните законни представители за планираните психотерапевтични дейности по разбираем начин.
- III.3.** Отношението на психонколозите към пациентите/клиентите е необходимо да поощрява тяхната автономност и самоопределение.
- III.4.** Психонколозите не експлоатират пациентите/клиентите финансово, психологически или по какъвто и да било друг начин с цел лична облага или в ущърб на клиента.
- III.5.** Сексуалната интимност с пациентите/клиентите се приема за неетичен, неприемлив акт и не се толерира от професионалната общност.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДЕЦА И ТЕХНИТЕ БЛИЗКИ

- IV.1** Членовете на БАПО са специализирани в областта на психологичното консултиране и психотерапия в сферата на онкологията.
- IV.2** Психонколозите консултират и подпомагат ангажираните с болестта и лечението, като обект са пациентите, техните деца и близки, което се извършва при спазване на принципите, заложиени в Етичния кодекс.
- В случаите, при които клиентите/пациентите са деца:
- IV.3** Насърчаването, защитата и спазването на правата на детето са част от ключовите принципи в Етичния кодекс на БАПО.
- IV.4** Всички политики и практики, които засягат пряко или косвено деца, следва да се изготвят, прилагат и наблюдават, като се взема предвид принципът за висшия интерес на децата и с активното участие на самите деца и младежи.

IV.5 Във всички свои действия психонколозите се ръководят от Конвенцията на ООН за правата на детето като водещ документ, който определя философията, ценностите и начина на работа с деца и се застъпва за правата и благосъстоянието им.

IV.6 Психонколозите оказват подкрепа и консултират близките на деца с онкологични заболявания при съобщаване на диагнозата, при хоспитализация и лечение.

V. ПРОФЕСИОНАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

V.1 Психонколозите уважават професионалната компетентност, задълженията и отговорността на колегите си и представителите на другите професии.

V.2 Психонколозите се въздържат от необективни съждения мнения, коментари, изказвания за колеги и тяхната работа.

V.3 Психонколозите спазват утвърдените процедури при постъпил сигнал, че техен колега е нарушил етичните принципи, заложи в Етичния кодекс.

VI. ПОВЕРИТЕЛНОСТ/КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ

VI.1 Психонколозите са задължени да пазят в тайна информацията получена от пациентите си в хода на работата с тях и да не огласяват компрометиращи и лични данни.

VI.2 Психонколозите споделят конфиденциална информация за пациентите/клиентите с други лица единствено с тяхното писмено съгласие или с такова на други законни техни представители.

VI.3 Изключение се прави само в случаи, когато може да се нанесе вреда на пациентите/клиенте или съществува опасност за живота и здравето на консултираното лице или други хора. Необходимо е информацията да бъде предадена само на лица, които имат административното и юридическото право и могат да предприемат адекватни действия в дадената ситуация.

VI.4 Във връзка с осигуряване на поверителност/конфиденциалност относно психологическите изследвания и психотерапевтичните интервенции, психонколозите са задължени да се погрижат за форма на договореност с лицата, ползващи техните услуги.

VI.5 Във формата на договореност е задължително да се уточни начинът за гарантиране на конфиденциалността, както и кои лица имат разрешен достъп до материалите.

VI.6 В случаи на направата на запис върху:

- видеолента;
- дигитално устройство;
- фотографиране или заснемане на филм

вземането на писмено съгласие на пациента/клиента по формуляр - образец, е задължително, независимо дали е то е самостоятелно или пациента/клиента е заснет като участник в група .

VI.7 В случай на демонстрация, прослушване или друго използване на материала е необходимо допълнително писмено съгласие на пациента/клиента, от което да е ясно, къде, кога, пред кого и в каква форма може да бъде използван съответния направен материал.

VI.8 Записаният материал се пази в срок до 5 години.

VII. ИНТЕРВЕНЦИИ, МЕТОДИ, ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЗАКЛЮЧЕНИЯ

VII.1 Психотерапевтичните и консултативни интервенции при работа с пациенти/клиенти се планират на базата на ясно формулиран проблем и след договореност с пациента/клиента.

VII.2 Осъществяването на терапевтични интервенции, действия и обследването с тестови методики се извършва в съответствие със стандартите или обичайната практика за тяхното използване.

VII.3 Психонколозите формулират своите заключения и изводи по начин и форма, разбираеми за пациента/клиента.

VII.4 Членовете на БАПО имат право да ползват свои изследвания/проучвания за участия в научни форуми и публикации, единствено при спазване на принципа за конфиденциалност и принципите за научност, академизъм и професионална отговорност за собствените резултати.

VII.5 За членове на БАПО, които имат малък или отсъстващ публикационен опит и имат мотивирано желание за научни участия, се осигурява методична помощ от УС на БАПО.

VIII . ПУБЛИЧНИ ИЗКАЗВАНИЯ

VIII.1 При публичните изказвания, съобщения, изявления и даване на информация психонколозите се стремят към обективност и точност.

VIII.2 Психонколозите информират за спецификата на професионалната си дейност по ясен и достъпен начин.

VIII.3 Психоонколозите избягват публични изказвания, изглеждащи като самореклама.

VIII.4 Психоонколозите, предлагайки своята помощ и услуги, могат да дават само следната информация: име, адрес, телефон, образование, работно време и специалност.

IX. ПРОЦЕДУРИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАРУШЕНИЯ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

IX.1 Нарушенията на Етичния кодекс се разглеждат от Етичната комисия, действаща според Устава на БАПО.

IX.2 Сведения, относно направени нарушенията на етичните норми могат да постъпват както от пациенти/клиенти, така и от колеги или обучаващи се.

IX.3 Заявленията за направени нарушения трябва задължително да се представят в писмен вид, с подробно излагане на аргументи за нарушенията на Етичния кодекс. Те трябва да са подписани с пълното име и адрес на заявителя. Анонимни или устно направени заявления не се разглеждат.

IX.4 Заявленията се разглеждат от Етичната комисия на БАПО, която представя писмено своите заключения и предложения във връзка с постъпилия етичен казус.

IX.5 Окончателните решения по етични казуси са в правомощията на Етичната комисия и се вземат спрямо регламента и процедурите, описани в Етичния кодекс на БАПО.

IX.6 В срок от един месец след постъпване на оплакването, Етичната комисия с постоянно предназначение към БАПО съобщава своето заключение на засегнатите страни.

IX.7 Всички заключения на Етичната комисия са конфиденциални и не подлежат на разгласяване без съгласието на засегнатите страни, единствено при изискване от правораздавателните органи!

IX.8 Ако обект на разследване е член на Етичната комисия към БАПО, то следва да бъде отстранен до изясняване на ситуацията.

IX.9 При казусни нарушения, за които не е постигнато консенсусно решение, Председателят на Етичната комисия има право да потърси съдействие от Етичната комисия към IPOS и/или от БАП.

X. РЕД И ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪХРАНЕНИЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА АРХИВА НА БАПО

X.1 Документацията и архива на Етичната комисия се съхранява от нейния Председател.

X.2 При избор на нов Председател на Етичната комисия, документацията и архива се предоставят на новия Председател чрез приемно-предавателен протокол и опис, удостоверявано чрез подписи.

X.3 Настоящият Етичен кодекс е гласуван и приет на 02. Декември, 2017г.

Управителен съвет

Председател: Ивайла Георгиева

Заместник Председател:
Елена Атанасова

Членове:
доц. д-р Силвия Цветкова
Екатерина Виткова
Димитрина Григорова
Александър Георгиев
Мария Иванова

Етична комисия

Председател: Ивайла Георгиева

Членове:
доц. д-р Силвия Цветкова
Александър Георгиев
Димитрина Григорова
Мария Иванова
Екатерина Виткова